

Konzultációra vonatkozó szabály megszegésére hivatkozás esetén nem peres eljárás keretében a jogellenesség megállapításának lehet helye, konzultáció lefolytatása azonban nem kényszeríthető ki. [2012. évi I. törvény 233. § (1) bekezdés b) pont, (2) bekezdés, 289. § (1) bekezdés].

- [1] A kérelmező szakszervezet kérelmében annak megállapítását kérte, hogy a kérelmezett munkáltató megsértette a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 233. §-ában meghatározott konzultáció szabályait. A jogsértés megállapításán túl kérte kötelezni a kérelmezettet a konzultáció lefolytatására.
- [2] A közigazgatási és munkaügyi bíróság végzésével a kérelmet elutasította.
- [3] A megállapított tényállás szerint a kérelmező a munkáltatóval 2013. március 25-e óta tárgyalásokat folytatott kollektív szerződés létrehozására. 2013. július 1-jén a kérelmezett munkáltató arról tájékoztatta a szakszervezetet, hogy a kollektív szerződés megkötésére irányuló tárgyalásokat beszünteti, mert 2013. július 1-től kezdődően kiterjed rá az alágazati Kollektív Szerződés hatálya.
- [4] A kérelmező 2013. július 7-én írásban az Mt. 233. § (2) bekezdés és az Mt. 277. § (5) bekezdése alapján konzultációt kezdeményezett a munkáltatóval, amelynek időpontját 2013. július 15. napján 7 és 9 óra között jelölte meg, helyszínnek pedig a munkáltató telephelyét. A kérelmező megjelölte a témaköröket is, amelyek tekintetében a konzultációt le kívánta folytatni, így – többek között – az alágazati Kollektív Szerződés kapcsán kialakult álláspontok részleteiben történő kölcsönös megvitatását.
- [5] A kérelmezett 2013. július 12-én a Kollektív Szerződés megkötésére irányuló 2013. július 15. napjára 7 és 9 óra

közötti időtartamra kért konzultációs kezdeményezést elutasította. Jelezte, hogy a munkáltató a szakszervezet által kért időpontban üzemi gyűlést tart, amelynek időpontját már a kérelmező levele előtt, 2013. július 5-én kitűzte, és ezen ok miatt sem tud a konzultációra időpontot biztosítani.

- [6] A közigazgatási és munkaügyi bíróság megállapította, hogy a 2013. július 15. napjára kezdeményezett konzultáció abba az akadályba ütközött, hogy ebben az időpontban tartott a munkáltató a 2013. július 1-jén megkötött alágazati Kollektív Szerződéssel kapcsolatban a munkavállalók részére üzemi gyűlést.
- [7] Kifejtett jogi álláspontja szerint, miután a törvényalkotó a közvetlen és személyes véleménycserét határozta meg a konzultáció meghatározásakor, a munkáltató nem követte el a konzultáció szabályainak megsértését akkor, amikor a kérelmező által kért időpontban a konzultáció megtartására nem kerülhetett sor.
- [8] A közigazgatási és munkaügyi bíróság érdemi döntése meghozatalakor azt is értékelte, hogy a felek között a kérelem benyújtását követően is konzultáció folyt, a 2013. július 22-én kelt e-mail tartalma szerint a kérelmező elfogadta a 2013. szeptember 2. napjára javasolt konzultációs kezdeményezést.
- [9] A kérelmező fellebbezése folytán eljáró törvényszék végzésével az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta.
- [10] A határozatának indokolásában kiemelte, miszerint a felek a kollektív szerződés megkötése kapcsán egyeztetést folytattak, 2013. március 25-én megbeszélésre került sor, majd ezt követően írásbeli konzultációt tartottak. Konzultáció zajlott ezenkívül 2013. július 1-jén is, amely eseményen a kérelmezett képviselője a konzultációt befejezettnek nyilvánította.
- [11] A másodfokú bíróság az ekként kiemelt adatokból arra a jogkövetkeztetésre jutott, hogy a kérelmezett nem zárkózott el a konzultációtól. A határozat indokolásában foglaltak szerint

mindezt alátámasztja az is, hogy 2013. július 1-jét követően a felek között további egyeztetés zajlott, levélváltás történt.

- [12] A jogerős végzés ellen a kérelmező nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő határozat hozatalát kérte.
- [13] Sételmezte, hogy az elsőfokú végzés megállapította, hogy az együttműködés körében a feleket az a kötelezettség terheli, hogy olyan időpontot egyeztessenek, amely mindkét fél érdekét szolgálja. E körben előadott érvelése szerint az elsőfokú bíróság figyelmét elkerülte az a releváns tény, hogy a kérelmezett - a bíróság által is rögzített együttműködési kötelezettségét megsértve - nem új időpontot javasolt a kérelmező részére, hanem elutasította a konzultációs kezdeményezést.
- [14] Az elsőfokú bíróság által felhívott együttműködési kötelezettségnek nem az elutasítás, hanem egy új időpont kitűzésének a javaslata felelt volna meg. Az, hogy a kérelmezett nem kívánt konzultációt folytatni a kérelmezővel, egyértelműen kifejeződik a kérelmező szerint abban, hogy új időpont kitűzése helyett a bírósághoz irányította. Ezt a lényeges tényt pedig az eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyták.
- [15] A kérelmező azzal is érvelt, hogy az a körülmény, hogy a felek között ezt követően zajlott-e konzultáció, az adott ügy szempontjából irreleváns, mivel a nem peres eljárás tárgya a 2013. július 15-ei konzultáció elmulasztása. A kérelmezettet semmi sem akadályozta meg abban, hogy 2013. július 15-én egy későbbi időpontban, vagy július 15-ét követő közeli napokban javasoljon új konzultációs időpontot a kérelmezői szakszervezet részére, de ehelyett a szakszervezetet a jogorvoslat útjára kívánta terelni. Mindezek alapján pedig megalapozatlan a másodfokú bíróság végzésének az a kitétele, hogy „a fenti adatok tükrében nem lehet azt a következtetést

levonni, hogy a kérelmezett a konzultációtól elzárkózott”.

- [16] *A felülvizsgálati kérelem a következők szerint megalapozott.*
- [17] *A Kúria a rendelkezésre álló iratok alapján kiemeli, hogy a kérelmező és a kérelmezett 2013. március 25-től egyeztetést folytatott Kollektív Szerződés megkötése tárgyában. 2013. július 1-jén tartott egyeztető tárgyaláson adott tájékoztatást a kérelmezett képviselője arról, hogy 2013. június 24-én aláírt alágazati Kollektív Szerződés azon a napon lép hatályba, és a munkáltatóra nézve kötelező érvényű. Mindezek alapján a Kollektív Szerződés tárgyában folytatott egyeztető tárgyalásokat – mivel okafoyottá vált – a kérelmezett befejezettnek nyilvánította.*
- [18] *A kérelmező 2013. július 2-án július 8-ára konzultációt kezdeményezett, melynek tárgya az alágazati Kollektív Szerződés volt.*
- [19] *A kérelmezett 2013. július 6-án a konzultációt elutasította. Ezt követően a kérelmező július 15-ére kezdeményezett négy témakörben, köztük „az alágazati Kollektív Szerződés kapcsán kialakult álláspontok részleteiben történő kölcsönös megvitatása a munkabéke jegyében” tárgyában. A kérelmezett 2013. július 12-én a július 15. napján 7-9 óra közötti időtartamra kért konzultációs kezdeményezést elutasította, és tájékoztatást adott arról, hogy amennyiben a kérelmező a döntést sérelmesnek tartja, az Mt. 289. § (1) bekezdése alapján bírósághoz fordulhat.*
- [20] *Az előbbieket kiemelése mellett az eljáró bíróságok jogi álláspontja téves.*
- [21] *Az Mt. 233. § (1) bekezdés b) pontja szerint konzultáció: a munkáltató és az üzemi tanács vagy a szakszervezet közötti véleménycsere, párbeszéd.*
- [22] *Az Mt. 233. § (2) bekezdése arról rendelkezik, hogy a konzultációt a megállapodás érdekében, a kezdeményezésben*

megjelölt célnak megfelelően oly módon kell lefolytatni, hogy biztosított legyen

- a) a felek megfelelő képviselete,*
- b) a közvetlen, személyes véleménycsere,*
- c) az érdemi tárgyalás.*

[23] *Az Mt. 289. § (1) bekezdése szerint a munkáltató, az üzemi tanács vagy a szakszervezet a tájékoztatásra vagy a konzultációra vonatkozó szabály megszegése miatt öt napon belül bírósághoz fordulhat.*

[24] *Nem vitatottan az alperesnél a Kollektív Szerződés megkötése tárgyában a felek között 2013. július 1. napját megelőzően történt egyeztetés, azonban az alágazati Kollektív Szerződés megkötése és hatályba lépése 2013. július 1-jén a kérelmező szakszervezet előtt kétséget kizáróan új tény, illetve körülmény volt, ebben a kérdésben a felek között semmilyen érdemi tárgyalás korábban nem folyt, ezért a kérelmező megalapozottan hivatkozott az Mt. 233. § (2) bekezdésében foglaltak megsértésére.*

[25] *Nincs jelentősége az üzemi gyűlés július 15-ére kitűzött időpontjának, mert a kérelmezett már ezt megelőzően, 2013. július 6-án az alágazati Kollektív Szerződés tárgyában július 8-ára kezdeményezett konzultációt elutasította, majd az újabb, kibővített tárgyú konzultációs kezdeményezést július 12-én. Ez alkalommal a kérelmezett azt is nyilvánvalóvá tette a kérelmező előtt, hogy az elutasítás részéről végleges, mert egyeztetésre új határnap nem került megjelölésre, a döntéssel szembeni jogorvoslat lehetőségéről azonban tájékoztatás történt.*

[26] *Az Mt. 289. §-a alapján a nem peres eljárás keretében a jogellenesség megállapítására van törvényi lehetőség. Konzultáció lefolytatása azonban, mivel az Mt. 233. § (2) bekezdése értelmében az a megállapodás érdekében folyik, nem kényszeríthető ki, a kérelmezett a kérelmező kérelme alapján*

konzultáció lefolytatására és megállapodás megkötésére sem kötelezhető.

- [27] *Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős végzést a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, a közigazgatási és munkaügyi bíróság végzését részben megváltoztatta, megállapította, hogy a kérelmezett a konzultációra vonatkozó szabályt megszegte. Az elsőfokú végzést a kérelmező kérelmét ezt meghaladóan elutasító részében helybenhagyta.*

(Kúria Mfv.II.10.129/2014.)